

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

cu privire la admiterea recursului declarat de Caprița Vladimir, reprezentat de avocatul Covaliov Vitali,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Caprița Vladimir împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Inspectoratului Național de Securitate Publică al Inspectoratului General al Poliției, intervenient accesoriu agentul constatător din cadrul Inspectoratului Național de Securitate Publică, Alexandrov Dumitru cu privire la repararea prejudiciului material și a prejudiciului moral cauzate prin tragerea ilegală la răspundere contravențională și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 23 noiembrie 2023 a Curții de Apel Cahul,

(Dosarul nr.2ra-233/24

Nr. PIGD 2-22148189-01-2ra-21022024)

Dreptul la repararea prejudiciului cauzat ca urmare a tragerii ilegale la răspundere contravențională. Prejudiciul material și moral cauzat prin aplicarea ilicită a amenzilor contravenționale de către alte organe decât instanța de judecată se repară de către aceste organe. Autoritatea responsabilă de cauzarea prejudiciului pentru tragerea ilegală la răspundere contravențională. Consolidarea jurisprudenței Curții Supreme de Justiție.

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central (jud: L. Turculeț)

Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud: G. Vavrin, N. Bondarenco, I. Dănăilă)

15 iulie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând, în lipsa părților, recursul declarat de Caprița Vladimir, reprezentat de avocatul Covaliov Vitali,

Curtea Supremă de Justiție, în completul de judecată compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*

Diana Stănilă,

Ion Munteanu, *Judecători*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 10 octombrie 2022, Caprița Vladimir a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Inspectoratului Național de Securitate Publică al Inspectoratului General al Poliției, intervenient accesoriu agentul constatător din cadrul Inspectoratului Național de Securitate Publică, Alexandrov Dumitru cu privire la repararea prejudiciului material și a prejudiciului moral cauzate prin tragerea ilegală la răspundere contravențională și compensarea cheltuielilor de judecată.

2. În susținerea acțiunii Caprița Vladimir a indicat că prin decizia asupra cauzei contravenționale seria nr.D01247034 din 28 iunie 2021, emisă de către agentul constatatator al INSP al IGP, Direcția patrularea „Sud”, Alexandrov Dumitru, privind constatarea contravenției și aplicarea sancțiunii contravenționale, a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute la art.238 alin.(3) din Codul contravențional (*Neacordarea de prioritate legală pietonilor*), fiindu-i aplicată sancțiunea contravențională sub formă de amendă în mărime de 900 de lei.

3. Nefiind de acord, Caprița Vladimir, prin intermediul avocatului său, a contestat în instanța de judecată competentă decizia agentului constatatator asupra cauzei contravenționale nr.D01247034 din 28.06.2021, solicitând anularea acesteia, ca fiind ilegală, întocmită prin abuz de putere, în lipsa sa, soldată cu tragerea ilicită la răspundere contravențională pentru o faptă pe care nu a comis-o.

4. Prin decizia din 29 septembrie 2022 a Judecătoriei Cahul, sediul Central s-a admis recursul depus de avocatul Covaliov Vitali, în interesele contestatarului Caprița Vladimir, împotriva deciziei asupra cauzei contravenționale seria nr.D01247034 din 28.06.2021, emisă în temeiul art.238 alin.(3) din Codul contravențional. S-a constatat nulitatea absolută a deciziei menționate în temeiul constatării personale a agentului constatatator, cu încetarea din acest motiv a procesului contravențional. Decizia devenită irevocabilă.

5. În viziunea reclamantului abuzul admis în privința sa de către agentul constatatator Alexandrov Dumitru din cadrul INSP al IGP, la exercitarea competențelor, prin emiterea, în lipsa unui temei legal, la 28.06.2021 a deciziei

asupra cauzei contravenționale, soldat cu tragerea ilegală la răspundere contravențională în baza art.238 alin.(3) din Codul contravențional, faptă pe care nu a comis-o.

6. Pentru restabilirea drepturilor sale legitime încălcate de agentul constatat din cadrul INSP al IGP, Direcția patrulare „Sus”, Alexandrov Dumitru, a fost nevoit să se adreseze în instanța de judecată competentă pentru a-și dovedi nevinovăția, suportând în acest sens cheltuieli pentru asistență juridică în sumă de 3.000 de lei.

7. De asemenea, în rezultatul acțiunilor ilicite ale agentului constatat prin tragerea ilegală a dânsului la răspundere contravențională a fost supus suferințelor psihice, umilință, stare de frustrare și disconfort emoțional în care se află până la moment, cauzându-i în așa mod un prejudiciu moral, pe care îl estimează în mărime de 50.000 de lei.

8. Reclamantul consideră că despăgubirea, pe care o pretinde, nu este exagerată ca mărime, dar este una echitabilă, necesară, rezonabilă și suficientă în raport cu suferințele sale pe care le-a suportat pentru tragerea sa ilegală la răspundere contravențională, care constituie o reparație justă garantată atât de legislația națională în vigoare, cât și cea internațională.

9. Cu trimitere la art.384 alin.(2) lit.u), alin.(3) și (3¹) din Codul contravențional, Caprița Vladimir consideră că este îndreptățit la repararea prejudiciului material, cât și a celui moral, cauzat prin tragerea ilegală la răspundere contravențională, deoarece în speță sunt întrunite temeiurile de acordare a despăgubirilor stabilite de Legea nr.1545/1998. Or, în acord cu art.13 alin.(1) din Legea respectivă, decizia din 29 septembrie 2022 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, prin care a fost încetat procesul contravențional intentat în privința dânsului, reprezintă premisă legală în baza căreia este justificat să solicite repararea prejudiciilor cauzate de agentul constatat al INSP al IGP, Direcția patrulare „Sud”, Alexandrov Dumitru.

10. Reclamantul susține că având în vedere că în privința sa a fost emisă decizie asupra cauzei contravenționale pentru faptul comiterii contravenției prevăzute de art.238 alin.(3) din Codul contravențional, fiind sancționat ilegal cu amendă în mărime de 900 de lei, care ulterior prin decizia irevocabilă din 29.09.2022 a Judecătoriei Cahul, sediul Central s-a constatat nulitatea absolută a deciziei respective, cu încetarea procesului contravențional în privința lui, prin prisma art.13 alin.(1) din Legea nr.1545/1998, prejudiciul pretins urmează a fi recuperat de către organele care au aplicat ilicit amenda contravențională și anume, de către Inspectoratul Național de Securitate Publică al Inspectoratului General al Poliției.

11. Cu trimitere la prevederile art.11 din Legea nr.1545/1998, art.1998 alin.(1), art.2036 alin.(1), (2), (4) și (5) și art.2037 din Codul civil, Caprița Vladimir

estimează mărimea prejudiciului material în sumă de 3.000 de lei, iar a prejudiciului moral în mărime de 50.000 de lei, cauzat ca urmare a acțiunilor ilegale ale agentului constatator din cadrul Inspectoratului Național de Securitate Publică.

12. În contextul enunțat, Caprița Vladimir a solicitat admiterea acțiunii, recunoașterea ca fiind ilicite acțiunile agentului constatator Alexandrov Dumitru, din cadrul Inspectoratului Național de Securitate Publică al Inspectoratului General al Poliției, Direcția patrulare „Sud”, prin emiterea în lipsa a unui temei legal în privința sa a deciziei asupra cauzei contravenționale nr.D01247034 din 28.06.2021 pe faptul comiterii contravenției prevăzută de art.238 alin.(3) din Codul contravențional; în temeiul art.13 alin.(1) din Legea nr.1545/1998 de a încasa din contul bugetului de stat în beneficiul său suma de 3.000 de lei cu titlu de prejudiciu material și 50.000 de lei cu titlu de prejudiciu moral cauzate prin tragerea ilicită la răspundere contravențională în baza art.238 alin.(3) Cod contravențional, precum și a sumei de 3.000 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată suportate în acest proces civil.

ASPECTE DE PROCEDURĂ

13. Prin încheierea din 01 decembrie 2022 a Judecătoriei Cahul, sediul Central s-a încetat procesul civil în partea pretenției cu privire la recunoașterea ca fiind ilicite acțiunile agentului constatator Alexandrov Dumitru, din cadrul Inspectoratului Național de Securitate Publică al Inspectoratului General al Poliției, Direcția patrulare „Sud”, prin emiterea în lipsa a unui temei legal în privința sa a deciziei asupra cauzei contravenționale nr.D01247034 din 28.06.2021 pe faptul comiterii contravenției prevăzută de art.238 alin.(3) din Codul contravențional, în conformitate cu prevederile art.265 lit.a) CPC, deoarece cauza nu urmează a fi judecată în procedură civilă.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

14. Prin hotărârea din 01 decembrie 2022 a Judecătoriei Cahul, sediul Central a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea civilă depusă de Caprița Vladimir.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

15. La 05 decembrie 2022, Caprița Vladimir, prin intermediul avocatului împuternicit Covaliov Vitali, a declarat apel (nemotivat), iar la 07 decembrie 2022 a prezentat motivarea apelului, solicitând casarea hotărârii din 01 decembrie 2022 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii sale.

16. La 26 decembrie 2022, Caprița Vladimir a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea acesteia integral, cu emiterea unei hotărâri noi prin care acțiunea sa să fie integral admisă.

ASPECTE DE PROCEDURĂ

17. Prin decizia din 17 februarie 2023 a Curții de Apel Cahul au fost admise recursurile declarate de Caprița Vladimir și avocatul acestuia Covaliov Vitali în interesele lui Caprița Vladimir. Casată încheierea din 01 decembrie 2022 a Judecătorei Cahul, sediul Central, cu restituirea cauzei în instanța de fond, Judecătoria Cahul, sediul Central, în alt complet de judecată, pentru soluționarea în fond a cererii.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

18. Prin decizia din 23 noiembrie 2023 a Curții de Apel Cahul s-au respins apelurile declarate de Caprița Vladimir, prin intermediul avocatului împuternicit Covaliov Vitali și Caprița Vladimir, și s-a menținut hotărârea din 01 decembrie 2022 a Judecătorei Cahul, sediul Central.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

19. La *19 februarie 2024*, prin intermediul oficiului poștal, Caprița Vladimir, reprezentat de avocatul Covaliov Vitali, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei din 23 noiembrie 2023 a Curții de Apel Cahul și a hotărârii din 01 decembrie 2022 a Judecătorei Cahul, sediul Central, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii sale.

SOLICITĂRILE RECURENTULUI

20. În susținerea recursului Caprița Vladimir, reprezentat de avocatul Covaliov Vitali, a invocat că atât prima instanță, cât și instanța de apel nu au verificat și nu au constatat toate circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei pentru emiterea unei hotărâri legale. Nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată și a fost interpretată în mod eronat legea.

21. Recurentul apreciază ca fiind eronată poziția instanțelor de judecată ierarhic inferioare precum că în prezentul litigiu nu sunt aplicabile prevederile Legii nr.1545/1998, or, prin prisma art.13 alin.(1) din legea respectivă, în coroborare cu prevederile Codului contravențional și ale Codului civil, dânsul este îndreptățit să solicite repararea prejudiciului din contul Inspectoratului Național de Securitate Publică, în cadrul căruia activează agentul constatator, Alexandrov Dumitru, prin acțiunile căruia a fost tras ilicit la răspundere contravențională.

POZIȚIA INTIMAȚILOR

22. La *16 mai 2024*, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a depus referință, solicitând să fie respins recursul declarat de Caprița Vladimir, reprezentat de avocatul Covaliov Vitali, cu menținerea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe.

23. Intimatul consideră că recurentul Caprița Vladimir în baza Legii nr.1545/1998 nu este îndreptățit să pretindă la repararea pretinselor despăgubiri pecuniare, deoarece nu se regăsește în niciuna din situațiile prevăzute la art.3 și 6 din Legea respectivă. Or, pentru aplicabilitatea prevederilor Legii nr.1545, în fiecare caz în care se pretinde încasarea despăgubirilor materiale și morale cauzate prin preținsele acțiuni ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și/sau ale instanțelor judecătorești, urmează să existe și să fie întrunite cumulativ (minim o condiție), atât circumstanțele prevăzute la art.6. Neîntrunirea expresă a prevederilor art.3 și 6 din Legea nr.1545/1998, indică asupra lipsei dreptului recurentului de a solicita compensarea prejudiciului în baza legii indicate.

24. La 21 mai 2024, Inspectoratul Național de Securitate Publică al Inspectoratului General al Poliției a depus referință, solicitând să fie considerat inadmisibil recursul declarat de Caprița Vladimir, întrucât conține argumente invocate în acțiune și în cererea de apel asupra cărora instanțele de judecată s-au expus corespunzător, decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, fiind legale și întemeiate.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

25. Articolul 434 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

26. Prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

27. Potrivit art.XI alin.(3) din Legea nr.246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor *în vigoare la data depunerii recursului*.

28. Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

29. Recursul declarat la 19 februarie 2024 de către Caprița Vladimir, reprezentat de avocatul Covaliov Vitali, a fost depus după data intrării în vigoare a Legii nr.246 din 31 iulie 2023, în vigoare 01 septembrie 2023 și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

30. Articolul 432 din Codul de procedură civilă (în redacția Legii nr.246 din 31.07.2023, în vigoare din 01.09.2023):

„(1) Recursul este admis dacă: b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit.d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.”

31. Articolul 431 alin.(1)–(4) din Codul de procedură civilă:

„(1) Examinarea recursului împotriva deciziilor instanțelor de apel ține de competența Curții Supreme de Justiție.

(2) Asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

(3) Recursul considerat admisibil se examinează într-un complet din 3, 5 sau 9 judecători ai Curții Supreme de Justiție.

(4) Judecătorii care au examinat admisibilitatea recursului pot participa și la examinarea recursului în cauză.”

32. Articolul 440 alin.(3) din Codul de procedură civilă:

„(3) Dacă este considerat admisibil, completul examinează recursul în fond.”

33. Articolul 442 alin.(1) din Codul de procedură civilă prima teză:

„(1) Judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii contestate prin prisma temeiurilor prevăzute la art.432.[...]”

34. Articolul 444 din Codul de procedură civilă:

„Recursul considerat admisibil se examinează fără înștiințarea și audierea participanților la proces, cu excepția recursului în care se invocă întemeiat art.432 alin.(1) lit.e). Completul poate decide și în alte cazuri invitarea participanților în ședință pentru a se pronunța cu privire la recursul considerat admisibil.”

35. Articolul 445 alin.(1) lit.b) și alin.(3) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța, după ce judecă recursul, este în drept: **b) să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.**

(3) În urma examinării recursului, instanța de recurs emite o decizie care rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se consideră a fi emisă din momentul plasării acesteia pe pagina web a Curții Supreme de Justiție.”

36. Articolul 239 din Codul de procedură civilă:

„Hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.”

37. Articolul 53 alin.(1) și (2) din Constituția Republicii Moldova:

„(1) Persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei.

(2) Statul răspunde patrimonial, potrivit legii, pentru prejudiciile cauzate prin erorile săvârșite în procesele penale de către organele de anchetă și instanțele judecătorești.”

38. Articolul 45 alin.(1) din Codul contravențional:

„(1) Persoana al cărei drept sau interes legitim a fost lezat prin contravenție îl poate apăra prin acțiune civilă depusă conform legislației procedurale civile. Această persoană are în special dreptul la repararea prejudiciului patrimonial și a celui nepatrimonial cauzate prin contravenție. Prezentul alineat se aplică în egală măsură și în cazul în care, în sensul art.30 alin.(11), se consideră că făptuitorul nu a fost supus răspunderii contravenționale.”

39. Articolul 381 alin.(1) din Codul contravențional:

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacția efectivă din partea instanței de judecată competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.”

40. Articolul 383 alin.(3) din Codul contravențional:

„(3) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional se repune în dreptul de care a fost privată și ei i se repară cheltuielile suportate în proces dacă, prin hotărâre definitivă, este declarată nevinovată sau răspunderea sa contravențională este înlăturată, cu excepția cazului de amnistie.”

41. Articolul 384 alin.(2) lit.u) și alin.(3¹) din Codul contravențional:

„(2) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional are dreptul: u) să ceară și să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile sau inacțiunile ilicite ale autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională.

(3¹) Dreptul prevăzut la alin.(2) lit.u) se oferă doar în cazul în care prin hotărâre judecătorească definitivă s-a constatat caracterul ilicit al acțiunilor sau al inacțiunilor autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională.”

42. Articolul 385 alin.(1) și (2) din Codul contravențional:

„(1) Agentul constatat este reprezentantul autorității publice care soluționează, în limitele competenței sale, cauza contravențională în modul prevăzut de prezentul cod.

(2) Este desemnat ca agent constatat funcționarul din autoritățile indicate la art.400-423¹⁰, împuternicit cu atribuții de constatare a contravenției și/sau de sancționare.”

43. Articolul 400 alin.(1) și (2) din Codul contravențional (în vigoare la situația din 28.06.2021):

„(1) Contravențiunile prevăzute la art.47, art.481 alin.(5), art.49, 50, 52, 54, 69–71, 73, 76¹, art.77 alin.(8), art.77², 78, art.79 alin.(1), (2), (4), art.80¹, 85–87, 89–91, art.91¹ alin.(13)–(18) și (20), art.96, 99–104, 105–107, art.115 alin.(3), art.157 alin.(4), (6)–(10), art.158 alin.(1) și (2), art.176, 180¹, art.197 alin.(1)–(4), (9), (11)–(13), (15), (16), (22), art.201–203, 205, 209, 220, 221, 222–226, **228–243**, 245, art.263 alin.(1), art.263¹, 267, art.273 pct.17) și 18), art.277 alin.(1), (4) și (7), 283, art.286 alin.(3), art.287³, 289¹, 321, 325, 326 alin.(2)–(6), 331, 332, 332¹, 338–341, 346, art.349 alin.(1), art.350, 350², 354–357, 359–362, art.364 alin.(2), (5), (9) și art.365, 365³ se constată și se examinează de către *poliție*.

(2) Sunt în drept să examineze cauze contravenționale și să aplice sancțiuni în limitele competenței funcționarilor publici cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, care exercită atribuțiile poliției și sunt împuterniciți cu asemenea atribuții conform fișei postului. Nomenclatorul funcțiilor și al competențelor de examinare a cauzelor contravenționale și de aplicare a sancțiunilor se aprobă prin ordinul ministrului afacerilor interne.”

44. Articolul 440 alin.(1) din Codul contravențional:

„(1) Constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatat, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constatat sau procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatat, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.”

45. Articolul 441 alin.(1) și (2) din Codul contravențional (în redacția legii în vigoare la situația din 29.09.2022):

„(1) Procesul contravențional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat și va fi încetat în cazurile în care: a) nu există faptul contravenției; b) se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art.3 alin.(3), art.4 alin.(3), art.20-31; c) persoana presupusă a fi făptuitor a decedat, cu excepția cazului de reabilitare a acesteia; d) pentru același fapt și privitor la aceeași persoană există o decizie/hotărâre definitivă; e) pentru același fapt este pornită urmărire penală; f) nu este identificat făptuitorul și/sau termenul prescripției tragerii la răspundere contravențională a expirat; g) fapta a fost constatată în cadrul controlului de stat asupra activității de întreprinzător și nu reprezintă încălcare gravă sau foarte gravă în sensul Legii nr.131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.

(2) Încetarea procesului contravențional determină repunerea în drepturi a persoanei în a cărei privință a fost pornit.”

46. Articolul 445 alin.(1) și (2) din Codul contravențional:

„(1) Neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenție a mențiunilor privind numele, prenumele și funcția agentului constatat, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria și numărul actului de identitate și numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de

identitate provizoriu ale făptuitorului care renunță la numărul de identificare personal și la evidență automatizată în Registrul de stat al populației, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii și a sediului acesteia, a circumstanțelor comiterii și încadrării juridice a faptei contravenționale săvârșite și a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna dacă procesul-verbal a fost întocmit în prezența unui martor, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal.

(2) Celelalte încălcări ale art.443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție doar în cazul în care acestea afectează în mod esențial fondul cauzei.”

47. Articolul 461 alin.(1) și (2) din Codul contravențional:

„(1) În cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art.441 sau 445 alin.(1), instanța de judecată încetează procesul contravențional.

(2) Procesul contravențional poate fi încetat și în alte cazuri decât cele prevăzute la alin.(1) doar dacă se constată că lipsa unei mențiuni în procesul-verbal cu privire la contravenție afectează în mod esențial fondul cauzei și aceasta nu poate fi înlăturată de către instanța de judecată.”

48. Articolul 13 alin.(1) din Legea nr.1545 din 25.02.1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești (*teza a doua*):

„(1) [...]. Prejudiciul material și moral cauzat prin aplicarea ilicită a amenzilor contravenționale de către alte organe decât instanța de judecată se repară de către aceste organe.”

49. Articolul 1998 alin.(1) și (2) din Codul civil:

„(1) Cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

(2) Prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăție se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege.”

50. Articolul 2007 alin.(1) lit.b) din Codul civil:

„(1) Prejudiciul cauzat persoanei prin acțiunile organelor de urmărire penală, ale procuraturii sau ale instanțelor de judecată se repară de către stat integral, indiferent de vinovăția persoanei responsabile, în următoarele cazuri: b) aplicare ilegală, în calitate de sancțiune contravențională, a arestului, a muncii neremunerate în folosul comunității.”

51. Articolul 2036 alin.(1), (2) și (3) din Codul civil:

„(1) În cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de lege,

instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri.

(2) Prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial.

(3) Reparația prejudiciului moral se face și în lipsa vinovăției autorului, faptei ilicite în cazul în care prejudiciul este cauzat prin condamnare ilegală, atragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a arestului preventiv sau a declarației scrise de a nu părăsi localitatea, aplicarea ilegală în calitate de sancțiune administrativă a arestului muncii neremunerate în folosul comunității și în alte cazuri prevăzute de lege.”

52. Articolul 2037 alin.(1), (2) și (3) din Codul civil:

„(1) Mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate.

(2) Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate.

(3) La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.”

53. Articolul 59 alin.(1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Parte în proces (reclamant sau pârât) poate fi orice persoană fizică sau juridică prezumată, la momentul intentării procesului, ca subiect al raportului material litigios.”

54. Articolul 12 alin.(1) din Legea nr.320 din 27.12.2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului:

„(1) *Inspectoratul General al Poliției* este unitatea centrală de administrare și control a Poliției, cu statut de persoană juridică și cu competență pe tot teritoriul Republicii Moldova.”

55. Articolul 14 alin.(1) și (4) din Legea nr.320 din 27.12.2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului (în redacția legii în vigoare la data adresării în judecată – 10.10.2022):

„(1) În vederea îndeplinirii atribuțiilor specifice Poliției, prin ordinul ministrului afacerilor interne, la propunerea șefului Inspectoratului General al Poliției, se înființează subdiviziuni specializate. *Subdiviziunile specializate* sunt unități ale Poliției de competență teritorială generală, subordonate Inspectoratului General al

Poliției, care pot crea servicii publice desconcentrate și se instituie conform specificului unor sectoare și direcții concrete de activitate.

[...]

(4) Structura și regulamentele de activitate a subdiviziunilor specializate se aprobă de către ministrul afacerilor interne.”

56. Punctul 2 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului General al Poliției, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.547/2019:

„2. *Inspectoratul General al Poliției* (în continuare – Inspectorat) este autoritatea administrativă din subordinea Ministerului Afacerilor Interne, care asigură, în condițiile legii, implementarea politicilor statului în domeniul menținerii, asigurării și restabilirii ordinii și securității publice, protecția drepturilor și intereselor legitime ale persoanei și comunității, prevenirea, investigarea și descoperirea infracțiunilor și a contravențiilor, înfăptuirea justiției, asistență populației și autorităților administrației publice locale.”

57. Punctul 3 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului General al Poliției, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.547/2019:

„3. Inspectoratul reprezintă unitatea centrală de administrare și control al Poliției, cu statut de persoană juridică de drept public, având competență pe întreg teritoriul Republicii Moldova, are sediul în municipiul Chișinău, dispune de ștampilă cu imaginea Stemei de Stat și denumirea în limba de stat, precum și de cont trezorerial și alte atribute specifice, în modul stabilit.”

58. Punctul 8 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului General al Poliției, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.547/2019:

„8. În vederea realizării misiunii sale, Inspectoratul asigură executarea următoarelor funcții de bază: 5) consolidarea capacităților manageriale ale subdiviziunilor Poliției prin monitorizarea respectării legislației, implementării politicilor elaborate de către Ministerul Afacerilor Interne și controlul modului de aplicare a acestora de către toate structurile din subordine în domeniile lor de responsabilitate, precum și controlul modului de distribuire și utilizare a resurselor administrative, umane, financiare și logistice.”

59. Punctul 15 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului General al Poliției, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.547 din 12.11.2019 (în redacția legii în vigoare la data adresării în judecată cu acțiune – 10.10.2022):

„15) Inspectoratul are în subordinea sa: 1) *subdiviziuni specializate*; 2) subdiviziuni teritoriale.”

60. Punctul 17 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului General al Poliției, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.547 din 12.11.2019 (în redacția legii în vigoare la data adresării în judecată cu acțiune - 10.10.2022):

„17) *Subdiviziunile specializate* reprezintă entități ale Poliției de competență teritorială generală, cu sau fără personalitate juridică, aflate în subordinea Inspectoratului.”

61. Punctul 18 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului General al Poliției, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.547 din 12.11.2019 (în redacția legii în vigoare la data adresării în judecată cu acțiune - 10.10.2022):

„Structura și regulamentele de activitate ale *subdiviziunilor specializate* se aprobă de către ministrul afacerilor interne.”

62. Punctul 24 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului General al Poliției, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.547 din 12.11.2019 (în redacția legii în vigoare la data adresării în judecată cu acțiune - 10.10.2022):

„24. Între subdiviziunile Inspectoratului se stabilesc relații de subordonare și de cooperare. Relațiile de subordonare reflectă transmiterea sarcinilor și raportarea modului de realizare a acestora pe poziție ierarhică. Relațiile de cooperare se stabilesc în raport cu funcțiile stabilite de prezentul Regulament și de regulamentele de activitate ale subdiviziunilor subordonate Inspectoratului.”

63. Potrivit pct.4 din Regulamentul de organizare și funcționare al Inspectoratului Național de Securitate Publică, aprobat prin Ordinul MAI nr.351 din 05.08.2020:

„*Inspectoratul Național de Securitate Publică* (INSP) reprezintă o subdiviziune specializată a IGP al MAI, cu statut de persoană juridică de drept public, având competență pe întreg teritoriul Republicii Moldova, are sediul în municipiul Chișinău, dispune de ștampilă cu imaginea Stemei de stat, de cont fiscal propriu, precum și alte atribute specifice.”

64. Articolul 90 lit.i) din Codul de procedură civilă:

„Din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte: i) cheltuielile de asistență juridică.”

65. Articolul 94 alin.(1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.”

66. Articolul 96 alin.(1) și (1¹) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

(1¹) Cheltuielile menționate la alin.(1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.”

67. Articolul 60 alin.(1) și (2) din Legea cu privire la avocatură nr.1260 din 19.07.2002:

„(1) Avocatul acordă asistență juridică clientului în baza contractului de asistență juridică, încheiat în formă scrisă.

(2) Împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar se confirmă prin mandat. Formularul mandatului este un document de strictă evidență. Conținutul, forma și modul de utilizare a mandatului se aprobă de către Guvern.”

68. Articolul 63 alin.(1), (2), (4), (5) din Legea cu privire la avocatură nr.1260 din 19.07.2002:

„(1) Munca avocatului este remunerată din contul onorariilor primite de la persoanele fizice și juridice.

(2) Mărimea onorariului se stabilește prin acordul părților și nu poate fi schimbată de autoritățile publice sau de instanța de judecată.

[...]

(4) Cheltuielile suportate de client în legătură cu acordarea de către avocat a asistenței juridice la apărarea drepturilor și intereselor lui legitime în cauzele penale, civile și administrative urmează a fi compensate integral și proporțional cerințelor admise (respinse) de partea adversă.

(5) Cheltuielile suportate în legătură cu acordarea de către avocat a asistenței juridice în organele de urmărire penală și instanțele de judecată în cauzele penale, civile și administrative se încasează concomitent cu soluționarea cauzei în fond, fără o procedură litigioasă prealabilă.”

69. Articolul 64 din Statutul profesiei de avocat din 29.01.2011, aprobat de Uniunea Avocaților din Republica Moldova:

„(1) Munca avocatului este remunerată din contul onorariilor primite de la persoanele fizice și juridice.

(2) Mărimea onorariului se stabilește prin acordul părților și nu poate fi schimbată de autoritățile publice sau de instanța de judecată. La stabilirea onorariului, părțile pot ține cont de recomandările organelor de conducere ale profesiei privind cuantumul onorariilor percepute în diverse categorii de cauze.

(5) Onorariile vor fi stabilite în funcție de dificultatea, amploarea sau durata cazului.

(6) Stabilirea onorariilor avocatului depinde de fiecare dintre următoarele elemente: a) timpul și volumul de muncă solicitată pentru executarea mandatului primit sau activității solicitate de client; b) natura, noutatea și dificultatea cazului; c) importanța

intereselor în cauză; d) împrejurarea că acceptarea mandatului acordat de client îl împiedică pe avocat să accepte un alt mandat, din partea unei alte persoane, dacă această împrejurare poate fi constatată de client fără investigații suplimentare; e) notorietatea, titlurile, vechimea în muncă, experiență, reputația și specializarea avocatului; f) conlucrarea cu experți sau alți specialiști impusă de natura, obiectul, complexitatea și dificultatea cazului; g) avantajele și rezultatele obținute pentru profitul clientului, ca urmare a muncii depuse de avocat; h) situația financiară a clientului; i) constrângerile de timp în care avocatul este obligat de împrejurările cauzei să acționeze pentru a asigura servicii legale performante.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

70. Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Cahul a pronunțat dispozitivul deciziei, în ședință publică, la *23 noiembrie 2023*.

71. Din actele cauzei rezultă că la *12 februarie 2024*, Curtea de Apel Cahul a expediat în adresa lui Caprița Vladimir și reprezentantului acestuia, avocatul Covali Vitali, copia deciziei integrale (motivată) din 23.11.2023, fapt ce rezultă din scrisoarea de expediere a actului judecătoresc anexată la dosar (f.d.156), însă nu se atestă date când a fost recepționată de către ultimii.

72. Totodată, în cererea de recurs Caprița Vladimir a indicat că a luat cunoștință cu decizia recurată la *16 februarie 2024*.

73. În contextul enunțat, recursul declarat la *19 februarie 2024*, prin intermediul oficiului poștal, de către Caprița Vladimir, reprezentat de avocatul Covaliov Vitali, se consideră ca fiind depus în interiorul termenului prevăzut la art.434 alin.(1) CPC.

74. Examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la art.440 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Caprița Vladimir, reprezentat de avocatul Covaliov Vitali, este admisibil și în continuare va fi examinat în același complet de judecată.

75. Se reține că procedura de soluționare a admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în recurs cu temeiurile de drept prevăzute la art.432 din Codul de procedură civilă, în redacția legii în vigoare la data declarării acestuia.

76. Analizând criticile formulate în cererea de recurs prin prisma rolului instanței supreme de asigurare a aplicării uniforme a legii, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că examinarea prezentei cauze impune intervenția instanței de recurs în temeiul art.432 alin.(1) lit.b) din Codul de procedură civilă, întrucât soluționarea prezentului litigiu oferă prilejul consolidării jurisprudenței Curții Supreme de Justiție în materia ce reglementează

cazurile, modul și condițiile răspunderii patrimoniale de către autoritățile care au aplicat ilicit sancțiuni în procesele contravenționale prin prisma art.13 alin.(1) din Legea nr.1545/1998, în coroborare cu prevederile Codului contravențional și ale Codului civil.

77. În corespundere cu art.444 din Codul de procedură civilă, examinarea cauzei în ordine de recurs s-a realizat fără invitarea și respectiv prezența participanților la proces.

78. În prezenta cauză, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție nu verifică și nu ridică problema stării de fapt, aceasta fiind deja stabilită de către instanțele de judecată ierarhic inferioare, ci urmează să se pronunțe exclusiv asupra corectitudinii interpretării și aplicării normelor de drept. În aceste condiții, nu se impune necesitatea invitării participanților la proces în ședința de judecată. Cu atât mai mult, argumentele formulate în cererea de recurs și în referințele depuse au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței de recurs efectuarea unui control judiciar al deciziei din 23 noiembrie 2023 a Curții de Apel Cahul și a hotărârii din 01 decembrie 2022 a Judecătoriei Cahul, sediul Central.

79. Studiind materialele dosarului, prin prisma normelor de drept aplicabile speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Caprița Vladimir, reprezentat de avocatul Covaliov Vitali, urmează a fi admis, casate integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii civile, din motivele ce succed.

80. Cercetând starea de fapt, în baza materialelor dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că la *28 iunie 2021*, agentul constatat al Inspectoratului Național de Securitate Publică, Direcția patrulare „Sud”, Alexandrov Dumitru, a emis în privința lui Caprița Vladimir decizie asupra cauzei contravenționale seria nr.*D01247034*, prin care ultimul a fost recunoscut vinovat pentru comiterea contravenției prevăzute de art.238 alin.(3) din Codul contravențional (*Neacordarea de prioritate legală pietonilor*), fiindu-i aplicată sancțiunea contravențional sub formă de amendă de 18 unități convenționale, ceea ce constituie 900 de lei (f.d.9).

81. La *13 aprilie 2022*, avocatul împuternicit Covaliov Vitali, din numele și în interesele contestatarului Caprița Vladimir, a depus la Judecătoria Cahul, sediul Central contestație împotriva deciziei agentului constatat asupra cauzei contravenționale menționate.

82. Prin *decizia irevocabilă din 29 septembrie 2022* a Judecătoriei Cahul, sediul Central s-a admis recursul depus de avocatul Covaliov Vitali, în interesele contestatarului Caprița Vladimir. S-a constatat nulitatea absolută a deciziei

asupra cauzei contravenționale seria nr.*D01247034 din 28 iunie 2021*, emisă de agentul constatatator al Inspectoratului Național de Securitate Publică, Direcția patrulare „Sud”, Alexandrov Dumitru, în temeiul art.238 alin.(3) din Codul contravențional, prin care Caprița Vladimir a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art.238 alin.(3) din Codul contravențional, cu încetarea procesului contravențional (f.d.10-13).

83. Judecătoria Cahul, sediul Central, fiind investită cu judecarea cauzei contravenționale a stabilit că agentul constatatator al Inspectoratului Național de Securitate Publică, Direcția patrulare „Sud”, Alexandrov Dumitru, la *28 iunie 2021*, a întocmit în privința lui Caprița Vladimir decizie asupra cauzei contravenționale seria nr.*D01247034* pentru faptul că la *05 iunie 2021*, ora 14:54, ultimul, aflându-se la volanul mijlocului de transport cu nr. de înmatriculare *****, nu ar fi acordat prioritate pietonilor la trecerea de pietoni. Fapta a fost încadrată în prevederile art.238 alin.(3) din Codul contravențional, iar prin decizia agentului constatatator de sancționare a contravenientului din 28.06.2021, Caprița Vladimir a fost sancționat cu amendă în mărime de 18 u.c. echivalentul sumei de 900 de lei, cu mențiunea achitării amenzii în jumătate, în termen de 3 zile. Instanța de judecată a reținut că pe cazul contravențional nu a fost întocmit proces-verbal cu privire la contravenție, ci doar decizie asupra cauzei contravenționale, care a fost emisă în lipsa contestatarului. Cu trimitere la dispozițiile art.451¹ alin.(1) și art.452 alin.(1) lit.e), f), g) și alin.(6) din Codul contravențional, Judecătoria Cahul, sediul Central a subliniat că condiție obligatorie pentru ca să nu fie întocmit proces-verbal cu privire la contravenție și cauza să fie examinată prin decizie, este ca făptuitorul să accepte constatările agentului și să recunoască săvârșirea contravenției, însă o astfel de situație în cauza contravențională nu a fost stabilită, ceea ce a determinat instanța de judecată să deducă că agentul constatatator nu putea soluționa cauza în procedură simplificată prin emiterea directă a deciziei, cu atât mai mult, contravenientul nici nu a fost prezent la emiterea deciziei respective. Cu trimitere la prevederile art.445, art.451⁴, art.461, Judecătoria Cahul, sediul Central a dedus că în situația în care se constată unul din temeiurile prevăzute la art.441 sau 445 alin.(1) din Codul contravențional, instanța de judecată încetează procesul contravențional. Ținând cont de omisiunile admise de către agentul constatatator din cadrul Inspectoratului Național de Securitate Publică, Direcția patrulare „Sud”, Alexandrov Dumitru, Judecătoria Cahul, sediul Central a concluzionat de-a constata nulitatea absolută a deciziei asupra cauzei contravenționale seria nr.*D01247034 din 28 iunie 2021*, emisă în privința lui Caprița Vladimir în baza art.238 alin.(3) din Codul contravențional, cu încetarea din acest motiv a procesului contravențional.

84. Înaintând prezenta acțiune civilă, Caprița Vladimir a solicitat încasarea din contul Inspectoratului Național de Securitate Publică în baza art.13 alin.(1) din

Legea nr.1545/1998, a Codului civil și Codului contravențional în beneficiul său a sumei de 3.000 de lei cu titlu de prejudiciu material, 50.000 de lei cu titlu de prejudiciu moral cauzate prin tragerea ilicită la răspundere contravențională în baza art.238 alin.(3) Cod contravențional, precum și a sumei de 3.000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate în prezenta cauză civilă.

85. Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prin hotărârea din 01 decembrie 2022, Judecătoria Cahul, sediul Central a respins ca neîntemeiată acțiunea civilă depusă de Caprița Vladimir. Soluția primei instanțe a fost menținută prin decizia din 23 noiembrie 2023 a Curții de Apel Cahul.

86. Instanțele de judecată ierarhic inferioare au motivat soluțiile pe faptul că pretențiile reclamantului au fost formulate împotriva Inspectoratului Național de Securitate Publică care este o subdiviziune specializată a Inspectoratului General al Poliției, care nu poate fi de sine stătător subiect al raportului obligațional de răspundere delictuală civilă, această obligație fiind atribuită prin lege unității centrale de administrare și control a Poliției, cu statut de persoană juridică și cu competență pe întreg teritoriul Republicii Moldova. Or, potrivit art.12 alin.(1) din Legea nr.320 din 27.12.2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, Inspectoratul General al Poliției este unitatea centrală de administrare și control a Poliției, cu statut de persoană juridică și cu competență pe tot teritoriul Republicii Moldova.

87. Instanțele de judecată, cu trimitere la prevederile art.440 alin.(1), (2), și (3) din Codul contravențional, au remarcat că însăși pornirea procesului contravențional, întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție, recunoașterea persoanei în calitate de contravenient, reprezintă măsuri procesuale ce țin de procesul contravențional care nu încalcă drepturile persoanei și nu generează aducerea vreunui prejudiciu. Mai mult, agentul constatat, la momentul depistării comiterii unei fapte care poate fi calificată drept contravenție, este obligat nemijlocit de a întreprinde toate măsurile prevăzute de Codul contravențional, și din acest motiv acestea nu pot fi calificate drept acțiuni ilicite. Or, îndeplinirea cu exactitate a atribuțiilor de serviciu este o îndatorire directă, motiv din care nu pot fi reținute argumentele reclamantului că agentul constatat ar fi comis careva acțiuni ilegale.

88. La fel, cu trimitere la art.6 din Legea nr.1545/1998, instanțele de judecată ierarhic inferioare au dedus că pentru aplicabilitatea legii respective în fiecare caz, în care se pretinde încasarea despăgubirilor materiale și morale cauzate prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, urmează să existe și să fie întrunite cumulativ atât circumstanțele prevăzute de art.3 pentru repararea prejudiciului material și moral reparabil, cât și circumstanțele prevăzute de art.6 care reglementează cazurile de apariție a dreptului la repararea prejudiciului. Or, normele legale menționate sunt

indisolubile una față de alta și nu pot fi aplicate separat. Mai mult decât atât, pentru ca o persoană să poată pretinde la repararea din contul statului a prejudiciului material și moral în temeiul Legii nr.1545/1998, trebuie să existe simultan câte una din condițiile prevăzute de art.3 și art.6 din legea respectivă, ceea ce în speță nu se atestă, din care motiv instanțele de judecată inferioare au constatat netemeinicia și lipsa de suport legal al acțiunii formulate de Caprița Vladimir.

89. Instanțele de judecată au subliniat că în privința lui Caprița Vladimir nu a fost aplicată nicio măsură procesuală de constrângere prevăzută la art.432 din Codul contravențional, cum ar fi reținerea, aducerea silită, înlăturarea de la conducerea vehiculului, testarea alcoolică sau examenul medical pentru constatarea stării de ebrietate produse de alcool sau de alte substanțe, interzicerea exploatării vehiculului prin reținerea sau retragerea plăcii cu numărul de înmatriculare al acestuia, suspendarea dreptului de utilizare a vehiculului rutier, amenda judiciară, punerea sub sechestru. Angajarea răspunderii statului pentru repararea prejudiciului cauzat prin aceste acțiuni survine doar în cazurile strict prevăzute de lege, respectiv, nu orice acțiuni ale organelor de drept atrag răspunderea statului.

90. La fel, au notat că dreptul la repararea prejudiciului apare strict în cazurile expres prevăzute de Lege, în special la articolul 6, la concret, pe cazurile contravenționale prevăzute la lit.c) al art.6, și anume, în cazul adoptării de către instanța judecătorească a hotărârii cu privire la anularea arestului contravențional în legătură cu reabilitarea persoanei fizice, prevederi care în viziunea instanțelor de judecată nu pot fi aplicate în speță, întrucât nu țin de reabilitarea reclamantului.

91. Pe final, instanțele de judecată au dedus că Caprița Vladimir nu este îndreptățit prin prisma Legii nr.1545 din 25.02.1998 să solicite despăgubiri pecuniare, în condițiile în care în privința lui nu a fost emis niciun act judecătorec prevăzut la art.6 din legea menționată. De asemenea, cu trimitere la art.13 alin.(1) din Legea nr.1545 din 25.02.1998, instanțele de judecată ierarhic inferioare au dedus că în prezentul litigiu nu sunt întrunite condițiile de aplicabilitate a Legii respective, prin urmare nu există temei juridic de a se pretinde achitarea din contul statului a prejudiciului moral.

92. Analizând materialele dosarului prin prisma normelor juridice pertinente speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că atât prima instanță, cât și instanța de apel eronat au concluzionat că pretențiile reclamantului nu cad sub incidența Legii nr.1545/1998 pentru antrenarea răspunderii statului pentru acțiunile organelor de poliție, întrucât pretențiile reclamantului rezultă dintr-o hotărâre judecătorească irevocabilă (*decizia din 29 septembrie 2022 a Judecătoriei Cahul, sediul Central*), prin care a fost încetat

procesul contravențional inițiat de către agentul constatatator al Inspectoratului Național de Securitate Publică în privința lui Caprița Vladimir în baza art.238 alin.(3) din Codul contravențional, pe temeiurile de drept prevăzute la art.441 și 445 alin.(1) din Codul contravențional.

93. Circumstanțele reținute permit Completului de judecată al Curții Supreme de Justiție de a constata că Caprița Vladimir este îndreptățit de a pretinde despăgubiri prin prisma art.45 alin.(1), art.383 alin.(3), art.384 alin.(2) lit.u) și (3¹) din Codul contravențional, coroborate cu dispozițiile art.13 alin.(1) din Legea nr.1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, precum și în baza art.2007, 2036-2037 din Codul civil Cod civil, pe care reclamantul și-a întemeiat pretențiile.

94. Or, pentru angajarea răspunderii pentru prejudiciul cauzat prin erori ale organului responsabil cu examinarea cauzelor de contravenții, una din condiții fiind existența actului de reabilitare care atestă comiterea erorii și prejudicierea neîntemeiată a persoanei, în speța dedusă judecării decizia asupra cauzei contravenționale emisă în privința lui Caprița Vladimir a fost anulată prin hotărâre judecătorească irevocabilă.

95. Se remarcă că sintagma *„erori ale organului responsabil cu examinarea cauzelor de contravenții”* se referă la greșelile sau omisiunile făcute de autoritatea care are sarcina legală de a analiza și de a soluționa dosarele ce vizează contravențiile.

96. La caz, decizia asupra cauzei contravenționale seria nr.D01247034 din 28 iunie 2021 a fost emisă de către funcționarul public cu statut special din cadrul Inspectoratului Național de Securitate Publică, Direcția patrulare „Sud”, în persoana agentului constatatator Alexandrov Dumitru, anulată ulterior prin decizia irevocabilă din 29 septembrie 2022 a Judecătoriei Cahul, sediul Central.

97. În împrejurările reținute, Completului de judecată deduce că recurentul Caprița Vladimir se încadrează în temeiurile prevăzute art.13 alin.(1) din Legea nr.1545/1998, în coroborare cu art.384 alin.(2) lit.u) și alin.(3¹) din Codul contravențional, precum și art.2007, 2036-2037 din Codul civil, pentru a pretinde recuperarea despăgubirilor pentru tragerea ilicită la răspundere contravențională din contul pârâtului/intimat Inspectoratul Național de Securitate Publică, deoarece reprezintă autoritatea emitentă în cadrul căruia activează agentul constatatator Alexandrov Dumitru, care a constatat nemijlocit faptul comiterii de către Caprița Vladimir a contravenției prevăzute la art.238 alin.(3) din Codul contravențional și a aplicat ilegal față de ultimul a amenzii contravenționale în mărime de 900 de lei.

98. Completul de judecată reține că potrivit prevederilor legale precitate supra, în cadrul Inspectoratului General al Poliției al MAI sunt înființate *subdiviziuni specializate*, care sunt unități ale Poliției de competență teritorială generală, subordonate IGP, pot crea servicii publice desconcentrate și se instituie conform specificului unor sectoare și direcții concrete de activitate.

99. Aici urmează a fi relevat că conform Ordinului MAI nr.202/2020 „*Cu privire la reorganizarea prin fuziune (absorbție) a unor subdiviziuni din subordinea IGP*” a fost creat Inspectoratul Național de Securitate Publică ca urmare a fuzionării Inspectoratului Național de Patrulare și Direcției generale securitate publică. În cadrul subdiviziunilor specializate subordonate Inspectoratului General al Poliției (INSP și INI) au fost create direcții regionale (Nord, Centru, Sud), responsabile de prevenirea, descoperirea infracțiunilor și asigurarea ordinii și securității publice în regiunea încredințată. Iar, la 05.08.2020, prin Ordinul MAI nr.351 a fost aprobat Regulamentul de organizare și funcționare al Inspectoratului Național de Securitate Publică.

100. Potrivit pct.4 din Regulamentul de organizare și funcționare al Inspectoratului Național de Securitate Publică, aprobat prin Ordinul MAI nr.351 din 05.08.2020, Inspectoratul Național de Securitate Publică (INSP) reprezintă o subdiviziune specializată a IGP al MAI, cu statut de persoană juridică de drept public, având competență pe întreg teritoriul Republicii Moldova, are sediul în municipiul Chișinău, (str. Doina, nr.102), dispune de ștampilă cu imaginea Stemei de stat, de cont fiscal propriu (c/f 1013601000509), precum și alte atribute specifice.

101. În acest context, Completul de judecată apreciază ca fiind eronate concluziile instanțelor de judecată ierarhic inferioare precum că recurentul/reclamant Caprița Vladimir a înaintat acțiunea față de pârâtul necorespunzător, dat fiind faptul că Inspectoratul Național de Securitate Publică este doar o subdiviziune a Inspectoratului General al Poliției și nu poate fi de sine stătător subiect în raportul obligațional de răspundere delictuală civilă, această obligație fiind atribuită prin lege unității centrale de administrare și control a Poliției, cu statut de persoană juridică și cu competență pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

102. Or, fiind cert stabilit faptul că *Inspectoratul Național de Securitate Publică* reprezintă o subdiviziune specializată a Inspectoratului General al Poliției, cu statut de persoană juridică de drept public, având competență pe întreg teritoriul Republicii Moldova și are sediul în municipiul Chișinău. INSP a fost creat în scopul menținerii, asigurării și restabilirii ordinii publice, asigurării securității circulației rutiere, patrulării locurilor publice și de agrement, interacțiune comunitară, siguranță minori și activități patrulare, prevenire delicventă, supraveghere armament și activități licențiate. Inspectoratul Național

de Securitate Publică are subdiviziune de administrare, precum și subdiviziuni teritoriale proprii, cum ar fi Direcția patrulare „Centru”, Direcția patrulare „Nord”, Direcția patrulare „Sud”, precum și Secția de escortă și misiuni speciale.

103. Pe lângă acestea, reieșind din prevederile art.10 din Legea nr.320/2012, Poliția este finanțată de la bugetul de stat și din alte surse neinterzise de lege. Normele de asigurare tehnico-materială se stabilesc de către Guvern, la propunerea ministrului afacerilor interne. Normele de dotare a subdiviziunilor Poliției cu mijloace de transport de serviciu se aprobă de către ministrul afacerilor interne. Autoritățile administrației publice locale pot finanța din bugetele proprii realizarea unor acțiuni ale subdiviziunilor teritoriale ale Poliției legate de asigurarea ordinii și securității publice în teritoriu.

104. Din cele constatate cert se atestă că Inspectoratul Național de Securitate Publică al IGP are personalitate juridică distinctă și corespunzător practică activitate administrativă, respectiv poate fi de sine stătător subiect în raportul obligațional de răspundere civilă, nefiind limitat la activitatea de constatare și/sau sancționare în cauze contravenționale, în conformitate cu art.400 Cod contravențional.

105. Prin urmare, Caprița Vladimir și-a îndreptat pretențiile, în cauza dedusă judecății, față de pârâțul corespunzător - *Inspectoratul Național de Securitate Publică*, care prin prisma art.13 alin.(1) din Legea nr.1545/1998 urmează să compenseze recurentului/reclamant prejudiciile cauzate pentru tragerea ilegală la răspundere contravențională.

106. Cu referire la alegația instanțelor de judecată ierarhic inferioare precum că în cauza contravențională nu s-a constatat condiția obligatorie stipulată la art.384 din Codul contravențional, și anume, caracterul ilicit al acțiunilor sau al inacțiunilor autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională, Completul de judecată o consideră eronată, or, încetarea procesului contravențional în baza temeiurilor prevăzute la art.441 și 445 alin.(1) din Codul contravențional, îndreptățește recurentul/reclamant Caprița Vladimir să solicite și să primească despăgubiri pentru prejudiciile cauzate prin acțiunile ilicite ale autorității competente care a pornit procesul contravențional, a constatat contravenția prevăzută la art.238 alin.(3) din Codul contravențional și a aplicat ilicit sancțiunea contravențională față de ultimul, și anume *Inspectoratul Național de Securitate Publică (Direcția patrulare „Sud”)*.

107. Mai mult ca atât, anularea deciziei asupra cauzei contravenționale prin hotărârea judecătorească irevocabilă reprezintă un mecanism prin care această ipoteză este infirmată dacă nu este susținută de fapte obiective. De altfel, *prezumția de nevinovăție* funcționează ca un scut care împiedică sancționarea unei persoane doar pe baza percepției agentului constator. Anularea deciziei contravenționale reprezintă instrumentul procesual prin care prezumția de

nevinovăție este protejată, garantând că sancțiunea nu subzistă în lipsa unei vinovății legal stabilite. La caz, fiind aplicabil principiul *in dubio pro reo*, adică în situația în care probele administrate nu sunt suficiente pentru a forma o convingere dincolo de orice îndoială rezonabilă cu privire la vinovăția unei persoane, instanța trebuie să interpreteze această incertitudine în favoarea celui acuzat.

108. Prin urmare, decizia irevocabilă din 29 septembrie 2022 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, prin care a fost încetat procesul contravențional inițiat de către agentul constator al Inspectoratului Național de Securitate Publică, Direcția patrulare „Sud”, Alexandrov Dumitru, în privința lui Caprița Vladimir în baza art.238 alin.(3) din Codul contravențional, pe temeiurile de drept prevăzute la art.441 și 445 alin.(1) din Codul contravențional, reprezintă în sine un *act de reabilitare*, care atestă admiterea erorilor de către autoritatea competentă împuternicită cu constatarea contravenției sau soluționarea cauzei contravenționale, în condițiile în care în virtutea dispozițiilor art.441 alin.(2) din Codul contravențional, încetarea procesului contravențional determină repunerea în drepturi a persoanei în a cărei privință acesta a fost pornit.

109. O atare soluție judecătorească nu produce doar efectul desființării actului de sancționare contravențională, ci implică, în sine, constatarea caracterului ilicit al acțiunilor autorității competente să constate contravenția și care a emis decizia asupra cauzei contravenționale în temeiul constatării personale a agentului constator. Prin urmare, anularea deciziei în temeiul constatării personale a agentului constator din 28.06.2021 echivalează, în sensul normelor precitate, cu stabilirea ilegalității conduitei agentului constator, ceea ce constituie premisa juridică indispensabilă pentru angajarea răspunderii delictuale a autorității publice în cadrul căreia activează respectivul agent, în speță, *Inspectoratul Național de Securitate Publică*.

110. În aceste condiții, odată ce caracterul ilicit al acțiunilor autorității competente să constate contravenția a fost confirmat printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă, persoana în privința căreia a fost intentat procesul contravențional Caprița Vladimir dobândește în mod direct și nemijlocit dreptul de a pretinde repararea prejudiciului cauzat, fără a fi necesară îndeplinirea unor condiții speciale, după cum eronat au statuat instanțele de judecată inferioare.

111. În atare circumstanțe, este irelevantă concluzia instanțelor de judecată inferioare precum că Caprița Vladimir nu se încadrează în dispozițiile art.3 lit.d) și art.6 din Legea nr.1545/1998 de a cere despăgubiri pentru tragerea ilegală la răspundere contravențională, în condițiile în care prevederile art.45 alin.(1), art.384 alin.(2) lit.u) și alin.(3¹) din Codul contravențional coroborat cu art.13 alin.(1) din Legea nr.1545/1998 (teza a doua), art.2007, 2036-2037 din Codul civil, cert și expres garantează ultimului acest drept.

112. Stabilind la caz incidența normelor prevăzute la art.13 alin.(1) din Legea nr.1545/1998, art.45 alin.(1), art.384 alin.(2) lit.u) și alin.(3¹) din Codul contravențional și art.2007, 2036-2037 din Codul civil, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată temeinicia acțiunii depuse de Caprița Vladimir, or, ultimul dispune de dreptul de a solicita repararea prejudiciului material suportat sub formă de costuri pentru asistența juridică acordată de către avocatul Covaliov Vitali, în cadrul procesului contravențional, inclusiv și a prejudiciului moral cauzat prin tragerea ilegală la răspundere contravențională.

113. Pornind de la practica CEDO, *cheltuielile pentru asistența juridică* trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime. Pentru dovada cheltuielilor suportate se evidențiază necesitatea prezentării, de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: a) dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată); b) copia de pe facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți-persoane juridice și în alte cazuri stabilite de legislație; c) listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și a timpului aferent acestora (cu tariful și orarul).

114. Totodată, la aprecierea caracterului rezonabil al cheltuielilor de asistență juridică, Curtea Europeană a Drepturilor Omului are în vedere complexitatea cauzei sub aspectul situației de fapt și al problemelor de drept, noutatea chestiunilor deduse judecății, precum și volumul activității desfășurate de avocat, astfel cum rezultă din cauza (*Manole și alții c. Moldovei* (13 iulie 2010, §11).

115. Se remarcă că la 27.05.2022 Uniunea Avocaților din Republica Moldova a adoptat Hotărârea nr.19-02/27.05.2022, prin care s-au aprobat modificări la Recomandările privind cuantumul onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică.

116. La pct.5 al Recomandării privind cuantumul onorariilor orare și fixe, s-a stabilit un diapazon rezonabil și recomandabil pentru mărirea tarifelor orare ale avocaților din Republica Moldova, fiind între 70 și 170 de euro/ora. Potrivit pct.7 din aceeași Recomandare, în cazul în care se optează pentru tarife fixe, avocații vor coordona cu clienții mărirea acestora pentru fiecare acțiune în parte. Exemplu de abordare a opțiunii tarifelor fixe este prezentat în Anexa nr.2.

117. La Anexa nr.2 la Hotărârea nr.19-02/27.05.2022 din 27.05.2022, au fost prevăzute exemple de abordare a opțiunii tarifelor fixe la desfășurarea fiecărei acțiuni procesuale (de la 1.500 de lei - tarif fix pentru participare în fiecare ședință de judecată în instanțele de orice nivel sau la desfășurarea fiecărei acțiuni procesuale; 1.250 de lei - tarif fix pentru realizarea fiecăreia dintre acțiuni de către avocat; 2.500 de lei - tarif fix pentru întocmirea, după caz, a acțiunii sau referinței la acțiune, întocmirea și depunerea cererilor legate de desfășurarea acțiunilor procesuale, pentru întocmirea și depunerea cererii de apel sau recurs;

2.750 de lei - tarif fix pentru admiterea sau parțială a cererii de apel sau recurs, depuse de avocat; 450 de lei - tarif fix pentru fiecare oră suplimentară de așteptare după primele 30 de minute scurse de la ora stabilită pentru ședința de judecată sau acțiunea procesuală; 750 de lei în cazul în care are loc amânarea ședinței de judecată din motive care nu depind de voința avocatului, etc.)

118. Reținând probele prezentate pentru dovada cheltuielilor suportate în cauza contravențională, Completul de judecată atestă că suma de 3.000 de lei cu titlu de prejudiciu material, pretinsă de către recurentul/reclamant Caprița Vladimir, ce constituie costuri pentru asistență juridică suportate de către acesta în cadrul cauzei contravenționale, este probată, confirmarea acestei sume fiind justificată prin *bonul de plată seria QL nr.142593 din 11 aprilie 2022*, achitată pentru prestarea serviciilor juridice oferite de avocatul Covaliov Vitali, care ca mărime este una rezonabilă, reală, necesară în raport cu circumstanțele cauzei contravenționale (f.d. 48).

119. Cu atât mai mult, în virtutea art.383 alin.(3) din Codul contravențional, persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional se repune în dreptul de care a fost privată și ei *i se repară cheltuielile suportate în proces* dacă prin hotărâre definitivă este declarată nevinovată sau răspunderea sa contravențională este înlăturată, cu excepția cazului de amnistie.

120. Ține de menționat că fiecare persoană care pretinde că a avut de suferit este în drept să-și estimeze prejudiciul adus, însă numai instanța de judecată este competentă prin lege să aprecieze quantumul prejudiciului, ținând cont de principiul compensării echitabile și rezonabile, circumstanțele cazului concret, natura dreptului lezat, caracterul și gravitatea suferințelor, încât să asigure efectiv o compensare suficientă și nicidecum exagerată a prejudiciului moral cauzat. Quantumul compensației depinde și de durata menținerii consecințelor vătămării.

121. *Sub aspectul existenței prejudiciului moral*, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că tragerea ilegală la răspundere contravențională este, prin natura sa, susceptibilă să genereze suferințe psihice, stări de frustrare, incertitudine și afectarea sentimentului de securitate juridică al persoanei în privința căreia s-a intentat procesul contravențional, chiar și în situația în care sancțiunea aplicată nu prezintă o gravitate ridicată sub aspect pecuniar.

122. Însăși situația de a fi supus unei proceduri contravenționale ilegale, însoțită de aplicarea unei sancțiuni pecuniare, este de natură să genereze o atingere adusă drepturilor personale nepatrimoniale ale persoanei în privința căreia s-a intentat procesul contravențional, în special sub aspectul demnității și securității juridice. Or, necesitatea de a contesta decizia agentului constator prin care s-a aplicat sancțiune contravențională ilegală întru demonstrarea nevinovăției sale, constituie o sursă de stres, disconfort psihologic și afectare a

vieții cotidiene, elemente care conturează existența unui prejudiciu moral real și efectiv.

123. În privința acordării despăgubirilor, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului consacră principiul potrivit căruia simpla constatare a unei încălcări nu este, întotdeauna, suficientă pentru a oferi o reparație adecvată, fiind necesară acordarea unei satisfacții echitabile atunci când prejudiciul moral nu poate fi înlăturat prin alte mijloace.

124. Totodată, în sensul art.2036 alin.(1) din Codul civil, prejudiciul moral este susceptibil de reparare ori de câte ori printr-o faptă ilicită se aduce atingere drepturilor personale nepatrimoniale ale persoanei, inclusiv dreptului la demnitate și la un tratament legal din partea autorităților statului.

125. Raportând aceste considerente la circumstanțele prezentei cauze, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază că anularea deciziei asupra cauzei contravenționale a agentului constatat din 28.06.2021, prin hotărâre judecătorească irevocabilă, cu încetarea procesului contravențional, a constituit o primă formă de reparație, prin reabilitarea acestuia, însă aceasta nu este suficientă pentru a compensa integral suferințele suportate de recurentul/reclamant.

126. Prin urmare, este necesară acordarea unei despăgubiri bănești pentru a asigura o reparare efectivă și completă a prejudiciului moral suferit de Caprița Vladimir pentru tragerea ilicită la răspundere contravențională.

127. La determinarea quantumului despăgubirii, Completul de judecată va ține cont de criteriile prevăzute la art.2037 din Codul civil, caracterul și gravitatea prejudiciului, circumstanțele în care acesta a fost cauzat, precum și necesitatea asigurării unei satisfacții echitabile.

128. În acest sens, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, deși ingerința în drepturile recurentului/reclamant nu a avut un caracter de o gravitate deosebită, totuși aceasta nu poate fi neglijată, având în vedere că Statul are obligația pozitivă de a preveni orice formă de sancționare ilegală a persoanelor, iar ultimului i-a fost aplicată o sancțiune contravențională ilegală pecuniară în mărime de 900 de lei pentru fapta contravențională nedemonstrată.

129. De asemenea, Completul de judecată observă că efectele ilegale ale deciziei a agentului constatat au fost înlăturate într-un termen rezonabil, prin intervenția instanței de judecată prin anularea actului respectiv, ceea ce a limitat în mod semnificativ amploarea prejudiciului moral suferit de recurentul/reclamant.

130. Totodată, instanța de recurs nu constată existența unor consecințe negative de o intensitate deosebită asupra vieții personale, familiale sau profesionale ale

reclamantului, care ar justifica acordarea unei despăgubiri într-un cuantum ridicat.

131. Ținând cont de caracterul și gradul de gravitate al încălcărilor admise, de natura drepturilor personale lezate și locul acestora în sistemul de valori ale persoanelor, de caracterul și gradul suferințelor psihice prin prisma art.2036 alin.(1) și (2), art.2037 alin.(1), (2) și (3) din Codul civil, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază că acordarea sumei de 1.000 de lei este suficientă și adecvată pentru a asigura o satisfacție echitabilă lui Caprița Vladimir, reflectând un just echilibru între gravitatea încălcării și consecințele acesteia, care urmează a fi încasată din contul autorității competente al cărui agent constator a emis decizia asupra cauzei contravenționale seria nr.DO1247034 din 28 iunie 2021, și anume Inspectoratul Național de Securitate Publică.

132. Suma de 50.000 de lei pretinsă cu titlu de prejudiciul moral de către recurentul/reclamant Caprița Vladimir drept rezultat al tragerii sale ilegale la răspundere contravențională, este vădit disproporționată și excesivă ca mărime în raport cu criteriile stabilite la caz și principiul general al echității, ceea ce determină Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, de a o respinge ca neîntemeiată.

133. De altfel, scopul satisfacției echitabile este de a repara prejudiciul cauzat reclamantei ca urmare a evenimentelor contrare Convenției (*cauza Scozzari și Giunta c. Italiei*, 13 iulie 2000, pct.248-250). Curtea a reiterat că scopul sumelor acordate cu titlu de satisfacție echitabilă este de a asigura repararea exclusivă a prejudiciilor suferite de către părțile interesate, în măsura în care acestea constituie o consecință a încălcării care nu poate fi remediată în alt mod. Or, scopul despăgubirilor acordate de Curte cu titlu de daune morale este recunoașterea încălcării unui drept fundamental care a cauzat un prejudiciu moral, ca de exemplu suferința fizică sau psihică, și acestea sunt cifrate astfel încât să reflecteze cu aproximație gravitatea acestui prejudiciu. Prin urmare, legătura de cauzalitate între încălcarea invocată și daunele morale poate fi prezumată, fără ca reclamantii să aibă obligația de furniza probe suplimentare ale suferinței lor.

134. *Cu referire la cheltuielile de asistență juridică suportate în prezenta cauză civilă*, Completul de judecată remarcă că la dosar este anexat mandatul avocațial seria nr.MA1597197 din 10 octombrie 2022, potrivit căruia avocatul Covaliov Vitali a fost împuternicit să reprezinte drepturile și interesele lui Caprița Vladimir în cauza respectivă, precum și copia bonului de plată seria QL nr.142597 din 07 octombrie 2022, autenticată corespunzător, din care rezultă că pentru serviciile avocatului recurentul/reclamant a achitat onorariul acestuia în mărime de 3.000 de lei (f.d.49).

135. În contextul reținut, Completul de judecată consideră de a încasa din contul Inspectoratului Național de Securitate Publică în beneficiul lui Caprița Vladimir suma de 3.000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate în prezentul proces, mărimea căreia, reieșind din prevederile art.94 alin.(1), art.96 alin.(1) și (1¹) CPC, este una reală, necesară și rezonabilă muncii prestate de avocat pentru toate trei nivele de jurisdicție (prima instanță, apel și recurs).

136. Totodată, instanța de recurs menționează că jurisprudența Curții Supreme de Justiție la acest capitol este uniformă și suficient de vastă ce vizează răspunderea patrimonială pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile ilicite comise în procesele contravenționale de către autoritățile care au aplicat ilicit sancțiunile respective.

137. Aici urmează a fi reținute unele decizii/încheieri ale Curții Supreme de Justiție și anume: nr.[2ra-1651/23](#) din 29.04.2026; nr.[2ra-333/25](#) din 21.01.2026; nr.[2ra-633/25](#) din 20.05.2026 etc., în special acestea vizează răspunderea *Inspectoratului Național de Securitate Publică*, în calitate de autoritate responsabilă de cauzare a prejudiciului pentru tragerea ilegală la răspundere contravențională prin prisma art.13 alin.(1) din Legea nr.1545/1998.

138. Implicit, instanța de recurs a punctat doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze, ceea ce este admisibil prin prisma jurisprudenței CtEDO (*a se vedea cauza García Ruiz v. Spania (Marea Cameră)*, 21 ianuarie 1999, §26; *Moreira Ferreira v. Portugalia (nr.2) (Marea Cameră)*; 11 iulie 2017, §84).

139. În conjunctura circumstanțelor constatate, a probelor administrate și a dispozițiilor legale aplicabile speței, în scopul consolidării practicii judiciare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a admite recursul declarat de Caprița Vladimir, reprezentat de avocatul Covaliov Vitali, de a casa integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii civile depuse de Caprița Vladimir.

140. În conformitate cu art.445 alin.(1) lit.b) și alin.(3) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursul declarat de Caprița Vladimir, reprezentat de avocatul Covaliov Vitali.

Casează integral decizia din 23 noiembrie 2023 a Curții de Apel Cahul și hotărârea din 01 decembrie 2022 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, adoptate în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Caprița Vladimir împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Inspectoratului Național de Securitate Publică al Inspectoratului General al Poliției, intervenient

accesoriu agentul constatător din cadrul Inspectoratului Național de Securitate Publică, Alexandrov Dumitru cu privire la repararea prejudiciului material și a prejudiciului moral cauzate prin tragerea ilegală la răspundere contravențională și compensarea cheltuielilor de judecată, și pronunță o hotărâre nouă, prin care:

Admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de Caprița Vladimir împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Inspectoratului Național de Securitate Publică al Inspectoratului General al Poliției, intervenient accesoriu agentul constatător din cadrul Inspectoratului Național de Securitate Publică, Alexandrov Dumitru cu privire la repararea prejudiciului material și a prejudiciului moral cauzate prin tragerea ilegală la răspundere contravențională și compensarea cheltuielilor de judecată.

Încasează din contul Inspectoratului Național de Securitate Publică al Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova în beneficiul lui Caprița Vladimir suma de 3.000 (trei mii), 00 MDL cu titlu de prejudiciu material, 1.000 (una mie), 00 MDL cu titlu de prejudiciu moral cauzate ca urmare a tragerii ilegale la răspundere contravențională și 3.000 (trei mii), 00 MDL cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, suportate la examinarea prezentei cauze civile, pentru toate trei nivele de jurisdicție (prima instanță, apel și recurs).

În rest, respinge acțiunea civilă depusă de Caprița Vladimir, ca neîntemeiată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Munteanu